

sygnatura akt II 1 C 89/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 21 stycznia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w II Wydziale Cywilnym – Sekcji Egzekucyjnej

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anna Brackowska

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2019 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą w Luksemburgu**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział I Cywilny w dniu 25 kwietnia 2008 roku w sprawie I Nc 286/08, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 18 marca 2008 roku, w części - w zakresie odsetek ustawowych od należności głównej za okres od dnia 22 maja 2008 roku do dnia 9 stycznia 2018 roku, ponad kwotę już wyegzekwowaną przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi J. D. w sprawie Km 58/18;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nie obciąża powoda M. S. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Luksemburgu.

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku doręczyć pełnomocnikowi pozwanego;
2. odpis wyroku doręczyć powodowi wraz z pouczeniem o prawie, sposobie i terminie wniesienia apelacji;
3. zakreślić numer sprawy w Rep. C.

Sygnatura akt II 1 C 89/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 17 września 2018 roku, skierowanym przeciwko (...) S.A. w Luksemburgu, powód M. S. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny wydanego w sprawie I Nc 286/08 z dnia 25 kwietnia 2008 roku, opatrzonego klauzulą wykonalności w dniu 18 marca 2009 roku. Powód wniósł również o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi J. D. w sprawie Km 58/18. Jako podstawę faktyczną swojego roszczenia powód wskazał przedawnienie roszczeń (pозew k. 4-5).

Postanowieniem z dnia 24 września 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny Sekcja Egzekucyjna zabezpieczył powództwo złożone w przedmiotowej sprawie w ten sposób, że zawiesił postępowanie

egzekucyjne prowadzone przeciwko powodowi przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi J. D. w sprawie Km 58/18 w zakresie odsetek ustawowych za okres od dnia 18 marca 2009 roku do dnia 15 stycznia 2015 roku - do czasu prawomocnego rozpoznania przedmiotowej sprawy. Wniosek o zabezpieczenie w pozostałej części został oddalony (postanowienie k. 11).

W odpowiedzi na pozew z dnia 30 października 2018 roku, pozwany reprezentowany przez pełnomocnika profesjonalnego w osobie radcy prawnego, uznał powództwo w części - w zakresie odsetek ustawowych liczonych od należności głównej od dnia 9 stycznia 2015 roku do dnia 9 stycznia 2018 roku. Wniósł o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów według norm prawem przepisanych z uwagi na fakt, iż z jego inicjatywy dochodziło w przeszłości do przerywania biegu terminu przedawnienia, w tym między innymi na skutek wszczęcia postępowań egzekucyjnych w sprawach Km 597/09 i Km 3521/13 (odpowiedź na pozew k. 22, pełnomocnictwo k. 23).

W piśmie procesowym z dnia 14 grudnia 2018 roku powód - na wypadek nieuwzględnienia powództwa - wniósł o nieobciążanie go kosztami postępowania w sprawie. Wskazał, że w sprawie nie doszło do skutecznego przerwania biegu przedawnienia przez stronę pozwaną, gdyż w dacie wszczynania postępowań egzekucyjnych w sprawach Km 597/09 i Km 3521/13 nie zamieszkiwał pod adresem wskazanym we wnioskach egzekucyjnych (pismo procesowe powoda z dnia 14 grudnia 2018 roku k. 47-49).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 kwietnia 2008 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny wydał w sprawie I Nc 286/08 nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał pozwanemu M. S., aby zapłacił na rzecz (...) S.A. w Luksemburgu kwotę 6.290.07 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 maja 2007 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.296 zł z tytułu kosztów procesu. Nakaz zapłaty jest prawomocny od dnia 21 maja 2008 roku. Nakazowi zapłaty nadano sądową klauzulę wykonalności w dniu 18 marca 2009 roku (odpis nakazu zapłaty k. 9, tytuł wykonawczy k. 2 załączonych akt Km 58/18).

W sprawie Km 597/09 wierzyciel – (...) S.A. w Luksemburgu - złożył wniosek egzekucyjny dotyczący obowiązku M. S. stwierdzonego nakazem zapłaty wydanym w sprawie I Nc 286/08 z dnia 25 kwietnia 2008 roku do Komornika Sądowego Rewiru I dla Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa A. B.. Postępowanie to zostało umorzone postanowieniem z dnia 9 listopada 2010 roku wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, jednak w jego toku doszło do wyegzekwowania na rzecz wierzyciela kwoty 2.610,34 złotych. Akta przedmiotowej sprawy egzekucyjnej zostały zniszczone w dniu 15 kwietnia 2016 roku (kopia wniosku k. 26, tytuł wykonawczy w załączonych aktach Km 58/18 k. 2, pismo komornika sądowego k. 35-45).

W dniu 27 grudnia 2013 roku wierzyciel – (...) S.A. w Luksemburgu - złożył wniosek egzekucyjny dotyczący obowiązku M. S. stwierdzonego nakazem zapłaty wydanym w sprawie I Nc 286/08 z dnia 25 kwietnia 2008 roku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi M. G.. Postępowanie to toczyło się za sygnaturą akt Km 3521/13. W jego toku nie doszło do wyegzekwowania żadnej części należności objętych w/w tytułem wykonawczym. W jego toku korespondencja dla dłużnika była przez komornika sądowego przesyłana na adres zameldowania dłużnika, który był adresem innym niż wskazany przez wierzyciela we wniosku egzekucyjnym. Adres ten był weryfikowany przez komornika sądowego podczas czynności terenowych, które nie doprowadziły do ustalenia, że jest on adresem nieprawidłowym. Postępowanie to zostało umorzone wobec stwierdzenia jego bezskuteczności postanowieniem z dnia 12 marca 2014 roku (wniosek egzekucyjny k. 1, karta rozliczeniowa, protokół k. 17, postanowienie o umorzeniu k. 18 - w załączonych aktach Km 3521/13).

W dniu 15 stycznia 2018 roku wierzyciel – (...) S.A. w Luksemburgu - złożył wniosek egzekucyjny dotyczący obowiązku M. S. stwierdzonego nakazem zapłaty wydanym w sprawie I Nc 286/08 z dnia 25 kwietnia 2008 roku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi J. D.. Postępowanie to zawisło za sygnaturą akt Km

58/18 i do chwili obecnej nie zostało zakończone. W jego toku doszło do wyegzekwowania od dłużnika kwoty 4.693.49 zł (wniosek egzekucyjny k. 1, karta rozliczeniowa, tytuł wykonawczy k. 2 w załączonych aktach Km 58/18).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów znajdujących się w sprawie oraz załączonych aktach postępowań egzekucyjnych.

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2019 roku Sad oddalił wniosek dłużnika o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron z ograniczeniem go do jego przesłuchania w charakterze strony na okoliczność miejsca zamieszkiwania powoda w chwili wydawania orzeczeń oraz prowadzenia egzekucji w sprawach Km 3521/13 i Km 597/09, jako niezasadny. Potwierdzenie adresu doręczania powodowi korespondencji w sprawie Km 597/09 – z uwagi na zniszczenie akt egzekucyjnych - w chwili obecnej jest już niemożliwe. Co więcej, jak wynika z treści tytułu wykonawczego - w jego toku doszło do skutecznego wyegzekwowania na rzecz wierzyciela kwoty 2.610,34 złotych. Twierdzenia więc dłużnika, że nie wiedział o toczącym się przeciwko niemu postępowaniu egzekucyjnym w sprawie Km 597/09 pozostają bez znaczenia dla merytorycznego rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. Wobec przeprowadzenia przeciwko dłużnikowi skutecznych czynności egzekucyjnych w sprawie Km 597/09, brak jest możliwości kwestionowania przez niego skuteczności przerwania biegu terminu przedawnienia na skutek złożenia w tejże sprawie wniosku egzekucyjnego przez wierzyciela (z podaniem jego błędnego adresu). Jak wynika natomiast z analizy akt egzekucyjnych Km 3521/13 w jego toku komornik sądowy dokonał ustalenia adresu zameldowania dłużnika i na ten właśnie adres dokonywał doręczeń dla dłużnika. W sprawie tej nie doszło do ustalenia, że dłużnik nie mieszka pod adresem doręczenia mu korespondencji.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Podstawą wydania w przedmiotowej sprawie wyroku na posiedzeniu niejawnym był art. 148¹ k.p.c.

Częściowo zasadne okazało się powództwo oparte o zarzut przedawnienia roszczenia. Jak stanowi bowiem art. 125 k.c., roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat dziesięciu (przepis w brzmieniu obowiązującym do dnia 9 lipca 2018 roku znajdującym zastosowanie w przedmiotowej sprawie – z uwagi na fakt złożenia przez wierzyciela w dniu 15 stycznia 2018 roku wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 58/18), chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Zażądanie po wydaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, na skutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane, to między innymi podniesienie zarzutu przedawnienia zasądzonych roszczeń i upływ czasu. W tym zakresie powód powołał się więc na uprawnioną przesłankę pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, opisaną w art. 840 § 1 punkt 2 kodeksu postępowania cywilnego.

W tej sprawie wystąpił upływ długiego czasu od wydania orzeczenia. Pozwany wykazał jednak, iż przerwał bieg terminu przedawnienia. Przerwanie biegu terminu przedawnienia jest instytucją uregulowaną w art. 123 § 1 k.c. i art. 124 k.c. Bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Po każdym przerwaniu bieg przedawnienia biegnie na nowo, jednak przedawnienie nie biegnie, dopóki postępowanie przed sądem lub innym organem nie zostanie zakończone. Skutek przerwania biegu terminu przedawnienia wystąpił w przedmiotowej sprawie kilkukrotnie, a to na skutek składania kolejnych wniosków o wszczęcie postępowań egzekucyjnych w sprawach Km 3521/13 i Km 597/09.

W tej sprawie brak jest więc co najmniej dziesięcioletniego okresu beczynności wierzyciela, co powodowałoby przedawnienie należności głównej oraz kosztów postępowania. Przedawnieniu uległa natomiast część odsetek, które stanowią należności okresowe należne w przyszłości – w rozumieniu art. 125 § 1 k.c., przedawniają się w terminie trzyletnim. Odsetkami takimi są odsetki należne po uprawomocnieniu się tytułu egzekucyjnego, a więc za okres od dnia 22 maja 2008 roku (za wcześniejszy okres stanowiąc roszczenia nie będące należnymi w przyszłości). Zagadnienie

to zostało przekonująco wyjaśnione w wyroku Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2014 roku wydanego w sprawie I CSK 197/13 (niepublikowane – dostępne w programie komputerowym Lex). Odsetki należne pozwanemu za okres przed uprawomocnieniem się nakazu zapłaty stanowią należność zasądzoną, przedawniającą się z upływem terminu dziesięcioletniego.

Ponieważ zaś termin przedawnienia odsetek ustawowych wynosi 3 lata, przedawnieniu uległy odsetki od daty uprawomocnienia się nakazu zapłaty (przyjętej na dzień 21 maja 2008 roku do daty poprzedzającej o 3 lata złożenie wniosku egzekucyjnego w sprawie Km 58/18 – 15 stycznia 2015 roku. Pozwoliły na to zbyt długie okresy bezczynności wierzyciela, które spowodowały przedawnienie się należności odsetkowych.

Sąd w treści punktu 1. (pierwszego) wyroku pozbawił sporny tytuł wykonawczy wykonalności również w dalszej części – do dnia 9 stycznia 2018 roku, a to zgodnie z oświadczeniem strony pozwanej o uznaniu w tej części żądań pozwu (za okres od dnia 9 stycznia 2015 roku do dnia 9 stycznia 2018 roku). Pomimo fakt, że okres ten dotyczył należności jeszcze nieprzedawnionych, brak było w ocenie Sądu Rejonowego podstaw do zakwestionowania zasadności i prawidłowości uznania powództwa w powyżej opisanym zakresie. Sąd uznał je za dopuszczalne, nie stojące w sprzeczności z obowiązującym prawem, zasadami współżycia społecznego ani nie zmierzające do obejścia prawa. Uznaniem tym Sąd był związany.

Powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne w pozostałej części.

W tym miejscu zaznaczyć również wymaga, że Sądowi znana jest obszerna linia orzecznicza Sądu Najwyższego, sądów powszechnych i poglądy wyrażane przez doktrynę, iż w momencie przymusowego wyegzekwowania roszczenia objętego tytułem wykonawczym odpada możliwość pozbawienia go wykonalności przez Sąd (w tym zakresie), gdyż tym samym odpada choćby hipotetyczna możliwość zaspokojenia ponownie roszczenia nim objętego w części już wyegzekwowanej. Sąd zauważa przy tym, że w sprawie Km 597/09 doszło do wyegzekwowania na rzecz wierzyciela kwoty 2.610,34 zł, jednak na skutek zbrakowania akt egzekucyjnych w/w sprawy brak jest możliwości zweryfikowania sposobu zarachowania tej kwoty (czy pokryła ona jedynie odsetki ustawowe i za jaki okres, czy może również jakieś inne należności opisane w wyroku). W toku postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 58/18 również doszło już do wyegzekwowania od dłużnika kwoty 4.693,49 zł, z czego kwotę 4.093,19 zł przekazano wierzycielowi. W zakresie już wyegzekwowanego roszczenia powoda należy traktować jako stronę przegrywającą w sprawie, a na sformułowanie treści punktu 1. (pierwszego) sentencji wyroku Sąd zdecydował się jedynie dla czystości procesowej w tym zakresie, głównie z uwagi na zniszczenie akt egzekucyjnych w sprawie Km 597/09.

Twierdzenia więc powoda, że wygrał on w przedmiotowej sprawie w przeważającej części są chybionymi.

Za niezasadne uznać należy również jego stanowisko o dacie upływu terminu przedawnienia należności objętych spornym tytułem wykonawczym w przedmiotowej sprawie, a także o braku skutecznego przerwania biegu terminu przedawnienia na skutek złożenia przez wierzyciela wniosków o wszczęcie postępowań egzekucyjnych w sprawach Km 597/09 i Km 3521/13. Powody, dla których stanowisko to okazało się być niezasadnym Sąd szczegółowo już wskazał w tej części uzasadnienia, która dotyczyła oddalenia wniosku dowodowego powoda o jego przesłuchanie w charakterze strony. Co więcej wskazać należy, iż powołane przez powoda na uzasadnienie jego stanowiska orzeczenie Sądu Rejonowego Katowice - W. w K. z dnia 18 grudnia 2015 roku (którym Sąd meriti nie jest w żadnej mierze związanym), zapadło w innym stanie faktycznym odbiegającym znacznie od stanu faktycznego przedmiotowej sprawy. Komornicy sądowi prowadzący postępowania egzekucyjne w sprawach Km 597/09 i Km 3521/13 nie dokonali ustalenia, że dłużnik w ich toku nie mieszkał pod adresem wskazywanym w sprawie, a co więcej w sprawie Km 597/09 w chwili obecnej zweryfikowanie tej okoliczności nie jest możliwe.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto częściowo w oparciu o art. 102 k.p.c. (punkt 3). Powód domagał się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości w zakresie łącznej kwoty 15.515,09 zł, na którą składały się: 6.290,07 zł należności głównej, 1.296 zł kosztów procesu oraz 7.929,02 zł odsetek ustawowych (za okres od dnia 19 maja 2007 roku do dnia wydania wyroku – 21 stycznia 2019 roku) – (...)pl. (...) wykonawczy został pozbawiony wykonalności jedynie w zakresie odsetek ustawowych od należności głównej za okres od dnia 22 maja

2008 roku do dnia 9 stycznia 2018 roku. Jednak ponad kwotę roszczenia już wyegzekwowanego od powoda – 2.610,34 zł + 4.093,19 zł. Powód wygrał więc w przedmiotowej sprawie jedynie w niewielkiej części, przegrywając sprawę w znacznej części. W oparciu o art. 102 k.p.c. Sąd postanowił jednak nie obciążać powoda obowiązkiem zwrotu na rzecz strony pozwanej poniesionych przez niego kosztów postępowania w odpowiedniej części wynagrodzenia pełnomocnika profesjonalnego reprezentującego pozwanego w sprawie - z uwagi na charakter sprawy. Po drugie, podmiot występujący w sprawie jako pozwany jest profesjonalistą, trudniącym się zawodowo obrotem i dochodzeniem wierzytelności, na stałe korzystającym z fachowej obsługi prawnej. Po trzecie, powód był przekonany, choć błędnie, o słuszności swojego stanowiska wobec faktu, iż od chwili powstania tytułu wykonawczego, który jest przedmiotem zainteresowania Sądu w przedmiotowej sprawie minął okres 11 lat. Skutkowało to przyjęciem przez Sąd Rejonowy zasadności wskazania jako podstawy prawnej rozstrzygnięcia o kosztach przedmiotowego postępowania art. 102 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.

Z/ wyrok wraz z uzasadnieniem doręczyć powodowi z pouczeniem o apelacji.